

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih: 25 EKİM 2010
Sayı: 13423

16733

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Sayın Taner Yıldız tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını saygıyla dilerim.

Ali Rıza Öztürk
Mersin Milletvekili

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Rusya Federasyonu Hükümeti arasında Türkiye Cumhuriyetinde Akkuyu Sahasında bir Nükleer Güç santralinin tesisine ve işletimine dair işbirliğine ilişkin anlaşmanın, 3/3 maddesinin 2.cümlesi “..Türkiye Cumhuriyetinde Nükleer Yakıt Üretim Tesislerinin Kurulması ve İşletimi de dahil olmak üzere Nükleer Yakıt Döngüsü hakkındaki işbirliği ve teknoloji transferi taraflarca mutabakata varılacak ayrı koşullar çerçevesinde yürütülecektir..” şeklindedir. Bu çerçevede;

1-) Sözleşme 3/3.Maddesinde belirtilen Nükleer Yakıt Üretim Tesislerinin kurulması ve işletilmesi konusunda taraflarca varılacak mutabakat koşulları nelerdir?

2-) Anlaşmada “Nükleer Yakıt Üretim tesisi” ifadesinden kastedilen husus, “ Nükleer Yakıt Zenginleştirme Tesisidir mi?” Değilse kastedilen nedir?

3-) Anlaşmadaki “..Türkiye Cumhuriyetinde Nükleer Yakıt Üretim Tesislerinin Kurulması ve İşletimi de dahil olmak üzere Nükleer Yakıt Döngüsü hakkındaki işbirliği ve teknoloji transferi taraflarca mutabakata varılacak ayrı koşullar çerçevesinde yürütülecektir..” ifadesi, 30 Temmuz 2010 tarihli ve 27657 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan “Nükleer Yakıt Çevrim Tesisleri İçin Özel İlkeler Yönetmeliği” hükümleri birlikte değerlendirildiğinde;

Rusya, Türkiye’de Nükleer Santralin dışında bir de Nükleer Yakıt Zenginleştirme Tesisidir mi kuracaktır? Kurulacaksa bu tesis; nerede ve ne zaman kurulacaktır? Kurulacak Nükleer Yakıt Zenginleştirme Tesisinin sahibi ve işleteni kim olacaktır? Bu tesisin kapasitesi ne olacaktır?

4-) Elektrik Enerjisi üreten nükleer santrallerin yakıtı için %4 oranında Uranyum -235 zenginleştirilmesi yapılabilen Nükleer Yakıt Zenginleştirme tesislerinde; Tıbbi amaçlı izotop üretimi için gerekli olan %20 oranında, Nükleer Silah ve Askeri Teknolojide kullanılan yakıt için %20-%90 arasındaki oranında Uranyum-235 zenginleştirmesinin de yapılabileceğini dikkate alan Batı Ülkelerin Kamuoyundaki, Türkiye ile Rusya arasında Nükleer Silah üretimi konusunda gizli bir anlaşmanın olduğu yönündeki iddialar doğru mudur? Bu tesislerde; Uranyum-235 oranı, %20’nin de üzerine çıkılarak Nükleer Silahlarda kullanılacak Uranyum yakıtı üretilmesi mi düşünülmektedir? Bu tesislerde, Nükleer Silah mı üretilmektedir?

5-) Dünyadaki en büyük ihracatçı ülke olan Kanada, Belçika ve Hollanda'daki tesislerin modernizasyon-bakım-onarım çalışmaları nedeniyle yaklaşık 6 yıldır faaliyetlerinin durduğu, üreticilerinden Fransa ve İngiltere'nin ise iç ve dış piyasaya yönelik üretim yapmasına rağmen yetersiz kaldığı için dünyada %20 uranyum içeren tıbbi amaçlı yakıt ihtiyacının arttığı nedenle dikkate alındığında; ülkemizde kurulacak bu tesiste tıbbi amaçlı üretilecek olan uranyum-235 in büyük kazanç getirecek bir faaliyet olduğu açıktır.

Bu nedenle %4'e kadar Uranyum 235 yakıtının zenginleştirilmesi planlanan bu yakıt zenginleştirme tesislerinde; tıbbi amaçlı izotop üretimi için gerekli olan %20 oranında Uranyum-235 zenginleştirilmesi yapılacağı iddiaları doğru mudur? Böylece Nükleer Tıp Teknolojisinin ihtiyacı olan dünya yakıt piyasasına girmek mi amaçlanmaktadır?

6-) Anlaşmada üretilecek elektrik enerjinin yarısı, alım garantisi kapsamında iken yarısı garanti kapsamı dışında olup Rusya'ya satma hakkı tanınmıştır. Bu durumda kurulacak nükleer yakıt zenginleştirme tesisinin faaliyeti için gerekli elektrik enerjisi, Rusya'ya satma hakkı verilen 3 ve 4 no'lu reaktörlerin üretiminden mi karşılanacaktır? Son iki reaktörün üreteceği elektrik enerjisinin alım garantisi dışında bırakılmasının gerçek nedeni; yapılacak nükleer yakıt zenginleştirme tesislerine elektrik enerjisi sağlamak mıdır?

7-) Alım garantisi dışında bırakılan bu elektrik enerjisi, Nükleer Yakıt Zenginleştirme tesislerinin elektrik enerjisini karşılamak için kullanılmayacaksa; Rusya, alım garantisi kapsamı dışında bırakılan bu elektrik enerjisini ne yapacaktır? Üretim maliyeti çok yüksek olduğu için fiyatı yüksek olacağı açık olan bu elektrik enerjisini Rusya, serbest piyasada kime ve nasıl satacaktır?

8-) Uluslar arası anlaşmalara göre en fazla %20'ye kadar zenginleştirilmesine izin verilen uranyum-235'in; anlaşmanın Md.15.2.3 bendindeki "işbu anlaşma kapsamında alınan nükleer maddeler, ekipmanlar, nükleer olmayan özel maddeler ve bunlarla ilgili teknolojiler ve bunlara ilaveten bunlardan veya bunların kullanımı sonucu üretilen nükleer ve nükleer olmayan özel maddeler ve ekipmanlar; ancak öncesinde diğer tarafın verdiği yazılı onay üzerine, işbu maddenin şartları altında, alıcı taraf devletin hükümlerinden başka bir ülkeye ihraç edilebilir, yeniden ihraç edilebilir veya aktarabilir" hükmü gereğince herhangi bir ülkeye Rusya'nın isteği üzerine ihraç edilebileceği açıktır. Bu maddenin, ülkemizin komşusu olan ve tüm dünyaca endişe ile izlenen İran'a ihracı söz konusu olursa; anlaşmanın 15/2.3 maddesi hükmü uyarınca ülkemiz, bu duruma itiraz edemeyecektir. Bu durumda; İran özelinde veya diğer ülkeler dikkate alındığında bu durumun, ülkemize karşı getireceği ulusal ve uluslararası tepkiler ve jeopolitik yükümlülükler dikkate alınmış mıdır? Bu hususta alınan önlemler nelerdir?

9-) Ülkemizde kurulacak Nükleer Santral yakıtı için kurulacak Yakıt zenginleştirme tesislerinde; Nükleer Tıp'ın ihtiyacı olan %20 oranında ve Nükleer Silahlarda kullanılacak %90 oranındaki Uranyum Zenginleştirilmesi yapılmasının önüne nasıl geçilecektir. ?